

**ÅRSMELDING FOR KLAGENEMNDA VED
UNIVERSITETET I STAVANGER**

2019

INNHold

Medlemmer	3
Klagenemndas arbeid i 2019	4
Saker i Klagenemnda	5
Sakstyper og utfall 2019	5
Enhetsfordeling	9
Utvikling 2005-2019	9
Klagetilfang	10
Sakstyper	11
Saker ved fakultetene	11
Fusksaker	12
Medholdsprosent	12
Oppsummering	12
Reglement for Klagenemnda ved Universitetet i Stavanger	13
Utdrag fra Lov om universiteter og høyskoler	15
Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning	18

Medlemmer

I perioden 01.01.19-31.12.19 har klagenemnda hatt følgende sammensetning:

Leder

Tingrettsdommer Tom F. Vold (08.2010 – 21.08.2019)

Tingrettsdommer Ragnhild Olsnes (fra 21.08.2019)

Varamedlem for leder

Tingrettsdommer Mariann A. Svensen (08.2013 – 21.08.2019)

Tingrettsdommer Mette Thorsen (fra 21.08.2019)

Representanter for det vitenskapelige personalet

Ola Johan Settem, SV (fra 04.10.2016 – 21.08.2019)

Eva Jakobsson, UH (fra 04.10.2016 til permisjon fra 01.08.2018)

Kjersti Engan, TN (fra 01.08.2018 – 21.08.2019)

Eva Jakobsson (fra 21.08.2019)

Magnus Roald Martinussen (fra 21.08.2019)

Personlige varamedlemmer

Helge Bøvik Larsen, TN

Kjersti Engan, TN

Mette Irene Hvalby, UH

Atle Mjåtveit (fra 21.08.2019)

Studentrepresentanter

Amalie Z. Gran (fra 30.08.2018 – 21.08.2019)

Erik Midtbø Kvamme (fra 30.08.2018 – 21.08.2019)

Personlige varamedlemmer

Henrik Brown (fra 30.08.2018 – 21.08.2019)

Sindre Haugen (fra 21.08.2019)

Helena Mjelde (fra 21.08.2019)

Sekretær og saksforbereder for klagenemnda i 2019 var juridisk seniorrådgiver Ingrid Stokkeland ved Utdanningsavdelingen fra januar frem til mars, rådgiver Birgitte Dambo ved HR-avdelingen i perioden mars 2019 til september 2019 og rådgiver Linn Bakken Bertelsen ved Utdanningsavdelingen fra og med oktober 2019.

Klagenemndas arbeid i 2019

Klagenemnda er et viktig element i kvalitetssikringsarbeidet på universitetet. Nemnda håper å kunne bidra til en rettferdig og forutsigbar regelanvendelse som sikrer studentene en saklig og upartisk behandling. Universitetets regelanvendelse sier noe om institusjonens innstilling overfor brukerne, og derved om kvaliteten på institusjonens tilbud. Klagenemndas sekretariat har hatt et godt samarbeid med universitetets faglige og administrative ledelse i forbindelse med saksbehandlingen. Klagenemnda antar at fortsatt samarbeid med fakultetene, særlig representert ved dekaner, instituttledere og fakultetsdirektører, vil kunne bidra til fortsatt økt kvalitet på det studieadministrative arbeidet.

Klagenemnda gir i en del saker generelle uttalelser om saksbehandlingen i fellesadministrasjonen og fakultetene. Det kan også gjelde saker hvor klager ikke gis medhold. Klagenemnda anser det som en viktig oppgave å formidle innsikt og erfaring fra klagesakene som universitetet kan bruke i den videre kvalitetssikring av studentforvaltningen. Universitetets administrasjon skal både være grensesetter og serviceorgan for rettighetsbevisste studenter, noe som krever en kontinuerlig vurdering av regler og praksis. Klagenemndas generelle uttalelser er ikke bindende for institusjonen. Vi registrerer likevel at uttalelsene har blitt behandlet som positive innspill som har medvirket til en endring av praksis. Sekretariatet har ofte vært i dialog både med fakultetene og studentene. Dette kan gjelde den enkelte sak og generelle uttalelser, herunder veiledning om klagereglene og klagenemndas kompetanse.

Vi ser imidlertid muligheter til forbedring på enkelte områder. Studenter har etterspurt tydeligere oversikt og mer informasjon tilgjengelig på UiS sine nettsider, blant annet om hvordan saken behandles fra mistanke om fusk ved fakultetet frem til behandling av sak i klagenemnda. Sekretariatet ser også at det vil være hensiktsmessig å gjennomgå rutiner ved behandling i saker i klagenemnda, fra instituttet og fakultetet frem til behandling i klagenemnda. Dette da det er flere nye saksbehandlere, og nye medlemmer i klagenemnda, også på ledernivå. En gjennomgang av rutiner vil også sikre større likebehandling.

Saker i klagenemnda

Sakstyper og utfall 2019

Klagenemnda har hatt 12 møter i 2019, og har behandlet 70 saker. Inkludert i tallet regnes også Klagenemndas årsmelding for 2018.

Nr.	Relevant § i reglementet	Sakstype	Utfall	Enhet
1	III g	Fusk	Annullering og utestengning to semestre	TN
2	III g	Fusk	Fakultetet trakk saken	TN
3	III g	Fusk	Annullering og utestengning to semestre	UH
4	III g	Fusk	Annullering og utestengning to semestre	TN
5	III g	Fusk	Annullering	HV
6	III g	Fusk	Annullering	HV
7	III g	Fusk	Ikke fusk	HV
8	III e	Klage over formelle feil ved godkjenning av avhandling	Ikke medhold	UH
9	III g	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning to semestre	SV
10	III g	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning ett semester	SV
11	III g	Fusk	Annullering og utestengning to semestre	TN
12	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
13	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
14	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	HH

15	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
16	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
17	III a	Klage over behandling av søknad om permisjon	Ikke medhold	HH
18	III c	Vedtak om forhåndsgodkjenning for fritak fra eksamen	Ikke medhold	TN
19		Klagenemndas årsmelding for 2018	Vedtatt	
20	III c	Vedtak for fritak fra eksamen	Ikke medhold	SV
21	III g	Fusk (to studenter)	Ikke fusk	UH
22	III g	Fusk	Annullering og utestengning ett semester	UH
23	III f	Vedtak om delvis innvilget utvidet studierett	Ikke medhold	TN
24	III g	Fusk	Ikke fusk	UH
25	III g	Fusk	Annullering og utestengning i ett semester	SV
26	III g	Fusk	Annullering og utestengning i to semestre	SV
27	III g	Fusk	Annullering og utestengning i ett semester	SV
28	III g	Fusk	Annullering og utestengning i ett semester	HV
29	III g	Fusk	Ikke fusk	TN
30	III g	Fusk	Annullering og utestengning i to semestre	TN

31	III g	Fusk	Annullering og utestengning i ett semester	SV
32	III g	Fusk	Ikke fusk	UH
33	III g	Fusk	Ikke fusk	HH
34	III g	Fusk	Annullering og utestengning i ett semester	HH
35	III g	Fusk	Annullering og utestengning i to semestre	HV
36	III g	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning i to semestre	TN
37	III g	Fusk	Annullering	HH
38	III g	Fusk	Annullering	SV
39	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UK
40	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UK
41	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UK
42	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UK
43	III f	Vedtak om mistet rett til studieplass	Ikke medhold	UH
44	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	HV
45	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UH
46	III d	Vedtak om utsatt frist	Ikke medhold	TN
47	III a	Vedtak om opptak	Medhold	UH
48	III a	Vedtak om reservasjon av studieplass	Ikke medhold	UH
49	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
50	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
51	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
52	III g	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning i to semestre	TN

53	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UH
54	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	SV
55	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UH
56	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UH
57	III a	Vedtak om opptak	Medhold	UH
58	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	EVU
59	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	SV
60	III e	Klage over formelle feil ved eksamen	Ikke medhold	EVU
61	III e	Klage over formelle feil ved godkjenning av avhandling	Ikke medhold	TN
62	III d	Vedtak om fjerde gangs forsøk til eksamen	Ikke medhold	TN
63	III g	Fusk	Annullering og utestenging i to semester	SV
64	III g	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestenging i to semester	TN
65	III g	Fusk med påfølgende klage (klagebehandling ikke avgjort)	Annullering og utestenging i to semester	TN
66		Skriftlig advarsel	Returnert til fakultetet for behandling og avgjørelse	UH
67	III i	Utestenging grunnet straffbare handlinger(politiattest)	Ikke utestengt	UH
68	III c	Vedtak for fritak fra praksis	Ikke medhold	SV
69	III c	Vedtak for fritak fra praksis	Ikke medhold	SV
70	III g	Fusk	Annullering og utestenging i ett semester	TN

Enhetsfordeling

De 70 sakene er fordelt på følgende måte:

Årsrapport: 1

Det helsevitenskapelige fakultet: 6

Det samfunnsvitenskapelige fakultet: 13

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet: 23

Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora: 16

Fakultet for utøvende kunstfag: 4

Handelhøyskolen: 5

UiS- etter og videreutdanningen: 2

Utvikling fra 2005-2019

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antall saker	56	29	42	31	30	96	37	55	48	45	60	74	59	89
Antall møter	12	8	9	7	7	10	9	11	13	11	10	9	9	9
	2019													
Antall saker	70													
Antall møter	12													

Fakultetsfordeling fra 2019

	2019
Det helsevitenskapelig fakultet	6
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	13
Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet	23
Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora	16
Fakultet for utøvende kunstfag	4
Handelhøyskolen	5
UiS etter og videreutdanning	2

Saksfordeling fra 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Formelle feil (Ille)	18	12	14	8	14	5	5	6	4	3
Opptak	66	11	13	15	14	19	31	24	34	22
Fusk (+klager)	9	9	22	14	12	23	22	14	38	32
Annet	3	5	6	11	5	12	16	15	13	13

Medholdsprosenten fra 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Prosentandel %	6,3	21,6	3,6	14,6	8,9	18,3	6,76	8,47	5,62	11,42

Klagetilfang

Antall saker til behandling i Klagenemnda har hatt en liten nedgang fra forrige årsmelding. Tabellen over viser at det, tross en nedgang på ca. 20 saker totalt behandlet, fortsatt er en større andel av sakene som omhandler fusk og opptak.

Klagesnes fordeling på enhetene viser at Det teknisk- naturvitenskapelige fakultet (TN) fremdeles har høyest klagetilfang av fakultetene, hvor størsteparten er fuskesaker, herunder 11 saker. I fjor var det også TN som hadde høyest klagetilfang, men da var det opptakssaker som utgjorde de fleste sakene fra fakultetet. Av de 22 opptakssakene som er blitt behandlet i klagenemnda omhandler 7 av dem opptak til studier på TN. Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora hadde en markant økning fra klagetilfanget i 2017 på 9 saker, til 2018 hvor tilfanget var på 21 saker. I 2019 hadde fakultetet 16 saker til behandling i klagenemnda hvorav fem saker gjaldt opptak, og fire saker omhandlet fusk.

Klagenemndas sekretariat er informert om at fakultetene selv tar klager til følge når de ser at det har blitt begått en feil. Dette er da gjerne basert på tidligere vedtak fra klagenemnda. Det er positivt at de tar nemndas vedtak til etterretning.

I 2018 ble det behandlet 38 fuskesaker, noe som var en markant økning fra 2017. Selv om klagenemnda i 2019 har hatt nedgang i antall saker, viser tallene at antall fuskesaker fortsatt er høyt, med totalt 32 saker i 2019. Klagenemnda er usikker på årsaken til at tallene holder seg på dette nivået. Av 32 saker endte 21 med annullering og utestengning, fire kun med annullering og seks saker endte med ikke fusk, samt en sak som fakultetet trakk like før behandling. Antall saker hvor resultatet ble ikke fusk har økt med 4 siden 2018. 6 studenter påklagde vedtaket videre til Felles Klagenemnd. Alle de påklagde vedtakene ble stadfestet av Felles Klagenemnd. En sak fra desember 2019 er i skrivende stund ikke ferdig behandlet av Felles klagenemnd.

Sakstyper

Saker ved fakultetene

De viktigste tendensene i 2019 kan beskrives slik:

Klagenemnda behandlet i 2019 tre saker vedrørende formelle feil, jf. Reglement for klagenemnda punkt III bokstav e. Antall saker er på nivå med de siste par årene. Vi må tilbake til perioden 2010-2014 hvor det ble behandlet dobbelt så mange saker over formelle feil. Klagene var i 2019 fordelt på klage over formelle feil ved eksamen eller prøveavvikling (en sak), og to saker omhandlet formelle feil ved godkjenning av avhandling. Det er sjeldent klagenemnda behandler klage over formelle feil ved godkjenning av avhandling. Klagenemnda tror ikke det er annet enn en tilfeldighet at det i 2019 var to saker av denne typen. Det er fortsatt å forvente at det går lang tid mellom hver gang slike saker behandles. Det er likevel verdt å merke seg tallene. Det var ingen klager over avslag på søknad om selvvalgt bachelorgrad og andre frie grader i 2019, noe det heller ikke har vært siden 2010. Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora hadde en sak over formelle feil, og det samme for Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet og UiS etter og videreutdanning. Samtlige klager over formelle feil fikk ikke medhold i 2019.

Det har i 2019 vært 22 klager over vedtak om opptak til studium, fag eller emner som ikke klagebehandles av Samordna Opptak, jf Reglement for Klagenemnda punkt III bokstav a. Dette er en nedgang på 12 saker fra fjoråret. Av sakene som ble behandlet i klagenemnda 2019 var det to vedtak som ble opphevet. Fakultetet behandlet etter dette saken på nytt, og studentene fikk medhold og påbegynt de respektive studier. De to sakene var begge ved UH.

I 2019 var det to klager over vedtak om å nekte oppmelding/adgang til eksamen (punkt III d) i 2019, noe som er lavere enn fjoråret. Videre var det fire saker over vedtak om dispensasjon eller fritak for eksamen eller prøve (punkt III c), noe som er en økning fra fjoråret. De resterende klagene i 2019 fordeler seg på en sak om utestengning grunnet straffbare forhold (politiattest, uhl § 4-9) hvor studenten ikke ble utestengt. Dette var også i tråd med fakultetets innstilling i saken. Nemnda behandlet kun en sak over vedtak om tap av studierett (punkt III f).

Klagenemnda har ikke hatt noen saker til behandling vedrørende Lov om universiteter og høyskoler § 4-8 om utestengning og bortvisning (§ III h). En sak ble meldt opp etter ønske fra fakultetet – UH og institutt for grunnskolelærerutdanning, idrett og spesialpedagogikk. Instituttet ønsket at klagenemnda skulle vurdere, og gi studenten en skriftlig advarsel. Under saksforberedelsen uttalte nestleder at klagenemnda ikke har myndighet til å gi skriftlig advarsel. Det ble her vist til delegasjonshåndboken hvor det fremgår at det er «dekan selv» som kan gi studentene skriftlig advarsel. Nestleder uttalte videre; «...at vi ikke har hjemmel til å gi noen advarsel, ei heller mene noe. Styret må gi advarselen, slik at instituttet må få beskjed om at de må sende saken til styret. Dersom vi uttaler oss om saken nå (les: gir råd), har vi inhabilisert oss i forhold til evt neste runde». Saken ble etter dette returnert til fakultet og institutt før behandling i klagenemnda. Det ble i klagenemnda i fjor heller ikke behandlet saker her etter henvisning fra styret.

Fusksaker

Studentene benytter seg av to hovedtyper fusk. Den ene typen er fusk i eksamenslokalet, der studentene har medbrakt ulovlige hjelpemidler som for eksempel ordbøker de har notert i, kalkulatorer med ulovlig innhold, notater/bøker eller mobiltelefon. Den andre typen fusk er plagiering, og at studenten eventuelt i tillegg ikke har oppgitt sine kilder. Studentene kopierer medstudenters oppgaver, eller fra internett. I 2019 har Klagenemnda behandlet 32 saker vedrørende fusk, som var seks saker mindre i forhold til fjoråret. Antall saker om fusk var i 2018 vesentlig mye høyere antall enn i 2017. Vi registrerer at tallet forsetter å holde seg høyt. I 2019 var det tre saker vedrørende fusk i eksamenslokalet som ble behandlet. En av fuskesaken ble trukket av fakultetet like før behandlingen i klagenemnda. De resterende sakene, 28 i tallet omhandlet fusk vedrørende plagiering.

Hovedregelen ved fusk er at forsettlig fusk resulterer i annullering og utestengelse i to semestre, og grov uaktsomt fusk resulterer i annullering og utestengelse i ett semester. I 2019 resulterte 13 fusksaker i annullering og utestengning i to semestre, 8 fuskesaker resulterte i annullering og utestengning i ett semester, 4 fusksaker resulterte i annullering av oppgaven. I tillegg var det seks saker hvor forholdet ikke ble ansett for å være fusk, og derfor ingen reaksjon.

Totalt 6 fuskesaker fra 2019 ble påklaget til Felles klagenemnd, hvorav 5 ble stadfestet. Den siste saken fra desember 2019 er i skrivende stund ikke ferdig behandlet av Felles klagenemnd.

De sakene som resulterte i to semesters utestengelse skyldtes selvfølgelig forsettlig fusk. Det er fortsatt et økende problem at det meste av fusksakerne er forsettlig, altså fusk foretatt med viten og vilje. Klagenemnda mener det har stor verdi at studentene er, og blir gjort oppmerksomme på plagieringsbegrepet i undervisningen om akademisk skriving ved samtlige fakulteter.

Medholdsprosent

I 8 av 70 saker i 2019 fikk studenten medhold i sin klage/ansett som ikke fusk. Dette er en økning fra de tre siste år, en fordobling av antall saker. Vi må tilbake til 2015 hvor det var høyere medholdsprosent enn i fjor.

Klagenemnda ga medhold/opphevet vedtak i to saker som gjaldt opptak. I tillegg ble seks studenter som var anklaget for fusk ansett som ikke fusk i 2019 – noe som ikke skjer særlig ofte. Tallet er også en økning fra fjoråret, hvor det totalt ble behandlet 38 saker om fusk og kun to ansett som ikke fusk.

Oppsummering

Klagenemnda har i 2019 hatt en nedgang i antall saker til behandling sammenlignet med fjoråret. Sakene spenner seg over et vidt felt - ingen saker er like. Det er lagt ned et betydelig arbeid fra ledelsens, medlemmenes og sekretariatets side. Klagenemnda har hatt gode diskusjoner i møtene, og hver enkelt sak er grundig behandlet. Det at fakultetene tar uttalelser fra klagenemnda til etterretning fremstår som positivt bidrag til god regelanvendelse og saksbehandling på fakultetene.

Reglement for Klagenemnda ved Universitetet i Stavanger

Vedtatt av Styret for Universitetet i Stavanger 02.04.2009 (sak 29/09).

Med hjemmel i Lov om universiteter og høyskoler (uhl) av 1.april 2005 nr 15 § 5-1 skal Universitetet i Stavanger ha en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre saker for studentene.

I henhold til vedtak i styresak 96/05 skal klagenemnda behandle saker etter uhl §§ 4-8 - 4-10 om utestenging, og etter vedtak i styresak 08/06 skal nemnda også behandle klager over tap av studierett. Etter vedtak i styresak 29/09 skal nemnda også behandle klager over avslag på krav om innsyn etter offentlighetsloven.

I. Universitetet i Stavanger skal ha en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak for studenter, jfr punkt III.

II. Klagenemnda består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal følge de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være ansatt ved institusjonen. To medlemmer og deres varamedlemmer skal være ansatt i vitenskapelig stilling ved institusjonen. Leder, medlemmene i vitenskapelig stilling og deres varamedlemmer oppnevnes med tre års funksjonstid.

To medlemmer og deres varamedlemmer skal være studenter, oppnevnt etter forslag fra StudentOrganisasjonen, med et års funksjonstid.

Det skal være minst to medlemmer av hvert kjønn. Medlem i styret ved institusjonen kan ikke være medlem i klagenemnda. Medlem som har medvirket ved saksbehandlingen eller avgjørelse i det påklagde saksforhold, kan ikke delta ved behandlingen av dette i klagenemnda. Et medlem med varamedlem blir stående inntil nytt medlem er oppnevnt, selv om funksjonstiden er utløpt. Et medlem fortsetter også til behandlingen av påbegynte saker er avsluttet.

III. Klagenemnda behandler følgende saker:

a. Klager over vedtak om opptak til studium, fag eller emner som ikke klagebehandles av Samordna opptak.

b. Klager over vedtak om opptak til praksis, laboratoriekurs, feltkurs og lignende.

c. Klager over vedtak om dispensasjon eller fritak for eksamen eller prøve.

d. Klager over vedtak om å nekte oppmelding/adgang til eksamen.

e. Klager over formelle feil ved:

1. eksamen- eller prøveavvikling
2. gjennomføring av sensur
3. godkjenning av kurs eller praksis som er obligatorisk del av studiet
4. avslag på søknad om selvvalgt bachelorgrad og andre frie grader

f. Klager over vedtak om tap av studierett.

g. Saker etter uhl § 4-7 om forsøk på fusk, eller hvor studenter forsettelig eller grovt uaktsomt har

fusket.

h. Saker etter uhl § 4-8 om utestenging og bortvisning.

i. Saker etter uhl § 4-9 om utestenging grunnet straffbare forhold.

j. Saker etter uhl § 4-10 om utestenging etter skikkethetsvurdering fra skikkethetsnemnda.

k. Andre saker som styret henviser til behandling i klagenemnda.

IV. Klagenemnda avgjør saker i møte. Klagenemnda er vedtaksfør når lederen og tre andre medlemmer er til stede. Vedtak i saker etter uhl §§ 4-7 - 4-10 må treffes med minst to tredels flertall. Nemnda avgjør om det er grunn til å innkalle klageren til å møte for nemnda eller til å innhente uttalelser fra andre instanser.

V. Klagenemndas vedtak vedrørende punkt III a til og med f kan ikke påklages. Vedtak vedrørende punkt III g til og med k, jfr Lov om universiteter og høyskoler §§ 4-7, 4-8, 4-9 og 4-10, kan påklages til departementet eller særskilt oppnevnt klageorgan.

VI. For saksbehandlingen gjelder reglene i forvaltningsloven. Avgjørelsen skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid.

VII. Universitetsdirektøren utpeker sekretær for klagenemnda. Etter fullmakt fra lederen kan sekretæren sørge for forberedelse av saken.

UTDRAG FRA LOV OM UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

§ 4-7. Annullering av eksamen eller prøve

(1) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan annullere eksamen eller prøve eller godkjenning av kurs hvis kandidaten

- a) ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve, eller til å delta i vedkommende kurs, eller
- b) har forsøkt å fuske eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket ved avleggelsen av, eller forut for endelig sensur av, vedkommende eksamen eller prøve, eller under gjennomføringen av vedkommende kurs.

(2) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan annullere godskrivning eller godkjenning av utdanning, eller fritak for eksamen eller prøve, hvis kandidaten har oppnådd dette ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden.

(3) Vedtak om annullering etter første og annet ledd kan påklages til departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd.

(4) Adgangen til annullering foreldes ikke.

(5) Etter avgjørelse om annullering pliktes eventuelt vitnemål eller karakterutskrift tilbakelevert institusjonen. Blir ikke vitnemålet eller karakterutskriften tilbakelevert institusjonen i rett tid, kan denne kreve namsmannens hjelp til tilbakelevering i samsvar med reglene i tvangsfyllbyrdeslovens kap. 13.

(6) Hvis vitnemålet kan danne grunnlag for autorisasjon for yrkesutøving, skal institusjonen gi melding om annulleringen til vedkommende myndighet.

(7) Andre institusjoner under denne lov kan informeres om annullering av eksamen eller prøve. Departementet kan gi nærmere regler om informasjonsrutiner mv.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (ikr. 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

§ 4-8. Utestenging og bortvisning

(1) En student som tross skriftlig advarsel fra styret gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, kan etter vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, bortvises fra nærmere bestemte områder ved institusjonen for inntil ett år. Hvis en student etter skriftlig advarsel fra styret fortsatt ikke respekterer slik bortvisning, kan styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenge ham eller henne fra studiet og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket.

(2) En student som grovt klanderverdig har opptrådt på en slik måte at det er skapt fare for liv eller helse for pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som studenten har å gjøre med som del i klinisk undervisning eller praksisopplæring, eller som gjør seg skyldig i grove brudd på taushetsplikt eller i grovt usømmelig opptreden overfor disse, kan etter vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenges fra studier med klinisk undervisning og praksisopplæring og fratras retten til å gå opp til eksamen i disse studiene ved institusjoner under denne lov i inntil tre år. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket. Institusjonen skal informere Sosial- og helsedirektoratet om utestenging etter dette alternativ når det gjelder studenter som følger utdanninger som kan utløse rett til autorisasjon etter helsepersonelloven § 48 første ledd.

(3) En kandidat som har opptrådt slik som beskrevet i § 4-7 første eller annet ledd, kan ved vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Slik adgang til utestenging gjelder

ikke for stipendiater ansatt ved institusjonen ph.d.-graden avlegges ved. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket. Departementet gir nærmere regler om informasjonsrutiner mv.

(4) Vedtak om bortvisning eller utestenging treffes med minst to tredels flertall. Vedtak om slik reaksjon kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.

(5) Kandidaten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om bortvisning eller utestenging er reist, eventuelt fra skriftlig advarsel etter første ledd er gitt. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.

Endret ved lover 12 des 2008 nr. 105 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 12 des 2008 nr. 1340), 19 juni 2009 nr. 96 (ikr. 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

§ 4-9. Utestenging grunnet straffbare forhold – politiattest

(1) I studier der studenter kommer i kontakt med pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, kan det kreves at studentene legger frem politiattest ved opptak til, eller underveis i studiet.

(2) Politiattesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep, grove voldsforbrytelser eller straffbare forhold vedrørende besittelse og bruk eller omsetning av narkotiske stoffer eller medikamenter. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer yrkesutøving, gjelder disse tilsvarende for studenter som deltar i praksisopplæring eller klinisk undervisning.

(3) Den som er dømt for forhold som innebærer at hun eller han må anses som uskikket til å delta i arbeid med pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre, kan utestenges fra praksisopplæring eller klinisk undervisning hvor slik deltakelse må anses som uforsvarlig på grunn av den kontakt studenten får med disse i denne forbindelse.

(4) Den som er siktet eller tiltalt for straffbart forhold som omtalt i annet ledd, jf. åttende ledd, kan utestenges fra praksisopplæring eller klinisk undervisning til rettskraftig dom foreligger eller saken er henlagt, hvis dette er nødvendig av hensyn til sikkerhet eller behandlingsmiljø for pasienter, klienter, barn, elever eller andre som studenten vil komme i kontakt med i denne forbindelse.

(5) En nasjonal nemnd oppnevnt av departementet avgjør, etter uttalelse fra styret selv eller institusjonens klagenemnd, om studenten skal nektes retten til å delta i klinisk undervisning eller praksisopplæring. Forvaltningsloven § 42 gjelder tilsvarende. Nemnda skal ha fem medlemmer. Lederen skal fylle de lovbestemte kravene til lagdommer, og to av medlemmene skal oppnevnes etter forslag fra studentenes organisasjoner.

(6) Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans for nemndas vedtak.

(7) Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om utestenging fra klinisk undervisning eller praksisopplæring er reist i den nasjonale nemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.

(8) Kongen gir forskrifter om hvilke studier som skal omfattes av første ledd, om hvilke straffbare forhold som kan føre til utestenging, og om saksbehandlingen.

§ 4-10. Utestenging etter skikkethetsvurdering

(1) Kongen kan fastsette at i enkelte utdanninger skal institusjonen vurdere om den enkelte student er skikket for yrket. Skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet.

(2) Vitnemål for fullført utdanning forutsetter at studenten er vurdert som skikket for yrket.

(3) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan etter innstilling fra en egen skikkethetsnemnd vedta at en student ikke er skikket for yrket. En student som ikke er skikket for yrket, kan utestenges fra studiet.

(4) Vedtak om at en student ikke er skikket og om utestenging, treffes med minst to tredels flertall. Vedtak kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.

(5) Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak er reist i skikkethetsnemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.

(6) Departementet gir forskrift om skikkethetsvurdering i de enkelte utdanninger.

§ 5-1. Klagenemnd og særskilte nasjonale klageorgan

(1) Universiteter og høyskoler skal opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre klagesaker for kandidatene.

(2) Klagenemnda skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være ansatt ved institusjonen. To av medlemmene skal være studenter.

(3) Representanter for institusjonens eier eller medlem av institusjonens styre kan ikke være medlem av klagenemnda.

(4) Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede.

(5) Klagenemndas vedtak i klagesaker kan ikke påklages.

(6) Departementet kan gi forskrift om saksbehandlingen i klagesaker.

(7) Departementet kan opprette særskilte nasjonale klageorgan som skal behandle klager over enkeltvedtak for bestemte områder.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (ikr. 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

§ 5-2. Klage over formelle feil ved eksamen

(1) Den som har vært oppe til eksamen eller prøve, kan klage over formelle feil innen tre uker etter at han eller hun er eller burde være kjent med det forhold som begrunner klagen. Slik klage avgjøres av styret selv eller institusjonens klagenemnd.

(2) Hvis det er begått feil som kan ha hatt betydning for kandidatens prestasjon eller bedømmelsen av denne, skal sensurvedtaket oppheves. Hvis feilen kan rettes opp ved ny sensur av innleverte arbeider, foretas ny sensurering. I motsatt fall holdes ny eksamen eller prøve med nye sensorer. Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf kan påklages etter reglene i § 5-3.

(3) Er krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen fremsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra kandidaten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.

(4) Finner styret eller klagenemnden at det er begått formelle feil, og det er rimelig å anta at dette kan ha hatt betydning for en eller flere kandidaters prestasjon eller bedømmelse av denne, kan det bestemmes at det skal foretas ny sensurering eller holdes ny eksamen eller prøve.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (ikr. 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 30. juni 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-10 sjette ledd.

§ 1. Virkeområde

Skikkethetsvurdering etter lov om universiteter og høyskoler § 4-10, skal foregå ved følgende utdanninger:

1. barnehage- og førskolelærerutdanning
2. Pedagogiske utdanninger som tilfredsstillers kravene til å bli tilsatt i undervisningsstilling i grunn- eller videregående skole, jf. kapittel 14 i forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova
3. audiograf (audiolog),
4. barnevernspedagog,
5. bioingeniør
6. ergoterapeut
7. farmasøyt(inkludert reseptar)
8. fysioterapeut
9. jordmor
10. klinisk ernæringsfysiolog,
11. lege,
12. optiker,
13. ortopediingeniør,
14. psykolog,
15. radiograf,
16. sosionom,
17. sykepleier,
18. tannlege,
19. tannpleier,
20. tanntekniker,
21. vernepleier,
22. paramedicutdanning,
23. profesjonsutdanning i teologi,
24. trafikkklærerutdanning,
25. logopedutdanning,
26. utdanninger i spesialpedagogikk
27. tolkeutdanningene i tegnspråk.

Endret ved forskrifter 27 mai 2010 nr. 728, 11 juni 2013 nr. 597, 17 juni 2016 nr. 678 (i kraft 1 juli 2016).

§ 2. Definisjon og formålet med skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket. En student som utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, eller andre studenten vil komme i kontakt med under praksisstudiene eller under fremtidig yrkesutøvelse, er ikke skikket for yrket.

Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens forutsetninger for å kunne fungere i yrket.

Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Forvaltningslovens regler om saksbehandling gjelder ved særskilt skikkethetsvurdering.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 3.Vurderingskriterier for lærer- og spesialpedagogiske utdanninger

En student er uskikket i utdanningene som nevnt i § 1 nr. 1, 2, 24 og 26 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg og til å lede læringsprosesser for barn, unge og voksne i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å ha oversikt over hva som foregår i en barnegruppe eller klasse og ut fra dette skape et miljø som tar hensyn til barn, unge og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.
- c) studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn, unge og voksne i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet.
- d) studenten viser manglende vilje eller evne til å kommunisere og samarbeide med barn, unge og voksne.
- e) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f) studenten viser for liten grad av selvinnsett i forbindelse med oppgaver i studiet eller kommende yrkesrolle.
- g) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.
- h) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.

0 Endret ved forskrifter 8 juli 2013 nr. 872, 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 4.Vurderingskriterier for logoped-, helse- og sosialfagutdanningene og tolkeutdanning i tegnspråk

En student er uskikket i utdanningene som nevnt i § 1 nr. 3 til og med 22, 25 og 27 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for elever, pasienter, klienter eller brukere.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med elever, pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere.
- c) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.
- d) studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis.
- e) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f) studenten viser for liten grad av selvinnsett i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle.
- g) studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere.
- h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 5.Vurderingskriterier for profesjonsutdanningen i teologi

En student er uskikket i utdanningen som nevnt i § 1. nr. 23 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse, innlevelse og respekt for de mennesker de møter i sitt arbeid.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med mennesker i sårbare livssituasjoner, pårørende og samarbeidspartnere.
- c) studenten viser manglende vilje eller evne til å skape et miljø som tar hensyn til barns, unges og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.
- d) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen eller overfor brukere, konfidenter eller barn, unge og voksne i sårbare livssituasjoner.
- e) studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn og unge.
- f) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- g) studenten viser for liten grad av selvinnsett i forbindelse med oppgaver i profesjonsutdanningen og kommende yrkesrolle.
- h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.
- i) studenten er ikke i stand til å utføre de yrkesmessige handlinger praksis krever.

0 Tilføyd ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 6.Informasjon til studentene

Den enkelte utdanningsinstitusjon har plikt til å gi tilstrekkelig og relevant informasjon om studienes innhold, herunder om at studenter vil bli skikkethetsvurderte. Ved studiestart skal utdanningsinstitusjonen sørge for at alle studentene får informasjon om reglene om skikkethet etter universitets- og høyskoleloven og denne forskriften.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 5).

§ 7.Skikkethetsnemnd

Styret selv skal oppnevne en skikkethetsnemnd. Nemnda skal bestå av:

- en faglig leder for avdeling eller fakultet for lærerutdanningen eller helse- eller sosialfagutdanningene, eller tilsvarende funksjon
- en faglig studieleder for lærerutdanningen eller helse- eller sosialfagutdanningene, eller tilsvarende funksjon
-
- to representanter fra praksisfeltet
- to faglærere
- o
-
- to studentrepresentanter
- en ekstern representant med juridisk embetseksamen.

Medlemmer oppnevnes for tre år av gangen. Studentrepresentantene oppnevnes for ett år. Faglig leder for avdeling eller fakultet eller tilsvarende funksjon, er nemndas leder.

Minst to tredjedeler av nemndas medlemmer skal være til stede ved saksbehandlingen.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 6).

§ 8. Institusjonsansvarlig

Styret oppnevner en eller flere ansatte ved institusjonen som institusjonsansvarlige for skikkethetsvurderingen. Det kan oppnevnes stedfortreder for institusjonsansvarlige.

Institusjonsansvarlige kan være medlem av skikkethetsnemnda.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 7).

§ 9. Tvilmelding

Tvil om en students skikkethet meldes skriftlig til institusjonsansvarlig. Den som leverer tvilmelding, regnes ikke som part i saken.

Tvilmeldinger som er åpenbart ugrunnet skal ikke behandles av institusjonsansvarlig.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 8).

§ 10. Behandling hos institusjonsansvarlig

Studenten skal varsles skriftlig om at det foreligger begrunnet tvil om vedkommendes skikkethet. Institusjonsansvarlig skal innkalle studenten til vurderingssamtale, og sørge for at saken blir så godt opplyst som mulig. Studenten skal få tilbud om utvidet oppfølging og veiledning med mindre det er åpenbart at slik oppfølging ikke er egnet til å hjelpe studenten. Praksisperioder kan utsettes fra tvilmelding er mottatt til etter at utvidet veiledning er avsluttet, eller til saken er avgjort.

Fra vurderingssamtalen skal det lages skriftlig referat, som inneholder en beskrivelse av saksforholdet og eventuelle planer for utvidet oppfølging og veiledning av studenten.

Hvis utvidet oppfølging og veiledning ikke medfører den nødvendige endring og utvikling hos studenten, skal institusjonsansvarlig fremme saken for skikkethetsnemnda.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 9).

§ 11. Behandling i skikkethetsnemnda

Saker som fremmes for skikkethetsnemnda skal følges av all skriftlig dokumentasjon i saken. Nemnda skal utrede saken ytterligere dersom det er nødvendig.

Studenten skal varsles i god tid om tidspunktet for møtet, og gjøres kjent med sakens opplysninger.

Studenten skal ha mulighet til å legge frem sine synspunkter for nemnda før møtet.

Nemnda lager en innstilling til styret eller institusjonens klagenemnd med en vurdering av hvorvidt studenten er skikket eller ikke, hvorvidt studenten bør utestenges helt eller delvis fra den aktuelle utdanningen, samt lengden på utestengingsperioden og eventuelle vilkår for at studenten skal få gjenoppta utdanningen. Uenighet i nemnda skal begrunnes og fremgå i innstillingen.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 10).

§ 12. Behandling i styret/institusjonens klagenemnd og utestengingsperiode

På bakgrunn av skikkethetsnemndas innstilling fatter styret selv eller institusjonens klagenemnd vedtak om at en student ikke er skikket etter reglene i lov om universiteter og høyskoler § 4-10 tredje ledd og fjerde ledd. Det skal ikke utstedes vitnemål for den aktuelle utdanningen til en student som er funnet ikke-skikket.

Hvis en student som er funnet ikke-skikket skal utestenges fra utdanningen, skal det fattes særskilt vedtak om dette. Studenten kan utestenges fra utdanningen i inntil fem år. Ved kortere utestenging kan styret eller institusjonens klagenemnd stille vilkår som må være oppfylt før utdanningen gjenopptas.

Vedtak om utestenging skal opplyse studenten om at han/hun ikke kan søke eller ta imot plass ved tilsvarende utdanninger ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler i utestengingsperioden, og at han/hun må søke nytt opptak dersom utdanningen skal gjenopptas etter utestengingsperioden.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 11).

§ 13.(Opphevet)

0 Opphevet ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 14.Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. august 2006. Samtidig oppheves forskrift 10. oktober 2005 nr. 1193 om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene.